

VILKAVIŠKIO „AŽUOLO“ PROGIMNAZIJOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilkaviškio „Ažuolo“ progimnazijos socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 patvirtintais 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.

2. Aprašas reglamentuoja socialinės-pilietinės veiklos organizavimo Vilkaviškio „Ažuolo“ progimnazijoje (toliau – Progimnazija) tikslą ir uždavinius, veiklos turinį ir kryptis, atlikimo būdus, trukmę ir fiksavimą, koordinavimą bei priežiūrą.

3. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma pagrindinio ugdymo proceso dalis, įtraukiama į Progimnazijos ugdymo planą ir siejama su bendruomenės tradicijomis, vykdomais projektais, kultūrinėmis bei socializacijos programomis.

II SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

4. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

4.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

4.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

4.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems bei progimnazijos bendruomenei.

4.4. Sudaryti sąlygas išbandyti ir įvertinti save įvairiose socialinės – pilietinės veiklos srityse

III SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS IR KRYPTYS

5. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

5.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokyti iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinų organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

5.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

5.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybinės organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

5.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau nei veikiant individualiai. Mokiniai skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti progimnazijos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

6. Siūlomos socialinės-pilietinės veiklos kryptys:

Veiklos kryptys	Veikos būdai
Pilietiškumas	Pilietinių, prevencinių, socialinių, karjeros projektų organizavimas ir aktyvus dalyvavimas juose. Aktyvi veikla klasėse, mokyklos savivaldoje. Veikla rajono / miesto jaunimo organizacijose.
Socialiniai ryšiai	Mokymo(si) priemonių kūrimas. Mokyklos interjero atnaujinimas, bendrųjų erdvių gražinimas, svetingos aplinkos kūrimas; patalpų, kabinetų, aplinkos tvarkymas. Veikla mokyklos bibliotekoje. Labdaros akcijų inicijavimas ir dalyvavimas jose. Savanoriškas darbas nevyriausybiniuose organizacijose. Savanoriška veikla globos namuose, ikimokyklinio ugdymo įstaigose, kitose mokyklose, ligoninėse, senelių globos namuose, gyvūnų prieglaudose ir kt.
Visuomeniškumas	Atstovavimas mokyklai vykdant visuomeninę veiklą (akcijos, žygiai, minėjimai). Mokyklos, miesto, šalies ar tarptautinių renginių organizavimas ir (ar) savanoriavimas bei aktyvus dalyvavimas juose. Miesto teritorijų (gėlių, želdinių, parkų, kapinių, žaliųjų plotų ir

	kt.) tvarkymas. Individuali pagalba mokymosi sunkumų turintiems ar žemesnių klasių mokiniams. Pradinių klasių mokinių priežiūra pertraukų metu. Pagalba 5–8 klasių vadovams organizuojant klasės valandėles, renginius, išvykas. Budėjimas, svečių registravimas ir kitų darbų organizavimas bei vykdymas mokykloje. Pagalba mokyklos valgykloje.
--	--

IV SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS

7. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius. Jai skiriama trukmė per mokslo metus:

7.1. Nuo 2023–2024 m. m. 5, 7 klasių mokiniams 20 valandų;

7.2. 6, 8 klasių mokiniams 10 valandų;

7.3. Nuo 2024–2025 m. m. 5–8 klasių mokiniams 20 valandų.

8. Socialinei-pilietiniai veiklai skirtos valandos nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla.

9. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai gali atlikti individualiai arba grupėmis, bendradarbiaujant su savivaldos institucijomis, visuomeninėmis ar kitomis organizacijomis, asociacijomis ir kt.

10. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingas klasės vadovas.

11. Socialinės-pilietinės veiklos užduotis mokinyms fiksuoja socialinės-pilietinės veiklos įrodymus MŪD'yje, o už veiklą atsakingas mokytojas – TAMO dienyne per visus mokslo metus.

12. Mokslo metų pradžioje klasės vadovas supažindina mokinius su socialinės-pilietinės veiklos aprašu.

13. Mokiniai, besimokantys pagal individualizuotą ugdymo programą, socialinę-pilietinę veiklą atlieka, atsižvelgus į mokinio mokymosi ir švietimo pagalbos poreikius, galias.

14. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

14.1. pateikti siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

14.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su mokykloje paskirtu asmeniu bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;

14.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

14.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

14.5. aptarti socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimą du kartus per metus Refleksijų dienos metu su paskirtu pokalbiui pedagogu;

14.6. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas;

14.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą.

15. Mokyklos vadovas:

15.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės vadovą (kuratorių), ar kitą asmenį ar asmenis;

15.2. sudaro sąlygas mokykloje paskirtiems asmenims organizuoti konsultacijas ir individualius ugdamuosius pokalbius; prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis mokyklos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

16. Klasės vadovo (atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą) pareigos:

16.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, mokyklos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

16.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių – pilietinių veiklų sąrašą;

16.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis. Pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą. Jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už progimnazijos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

16.4. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

16.5. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrinti, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas, apibendrinti mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu ir vertinti mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją.

17. Klasės vadovas, atsižvelgdamas į mokinio socialinės-pilietinės veiklos ataskaitą (įvykdytą valandų skaičių), vertinimo rezultatą fiksuoja įrašu „įskaityta“ („įsk“) arba „neįskaityta“ („neįsk“) TAMO dienyne. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, klasės vadovas skiria papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

18. Mokiniams, pateikusiems pažymėjimą, patvirtinantį savanorio atliktą savanorišką tarnybą pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. A1-317 „Dėl Jaunimo savanoriškos tarnybos organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, įskaitoma socialinė-pilietinė veikla.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Socialinės-pilietinės veiklos priežiūrą vykdo Progimnazijos direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

20. Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarka, esant būtinybei, bendru sutarimu gali būti peržiūrima ir koreguojama.
